

M Ø T E

i EØS-utvalet

torsdag den 9. desember 1999 kl. 15.15

Møtet var leidd av leiaren i utanrikskomiteen, *Haakon Blankenborg*.

Familie-, kultur- og administrasjonskomiteens medlemmer var innkalla til å delta under dagsordenpunkt 1.

Energi- og miljøkomiteens medlemmer var innkalla til å delta under dagsordenpunkt 2.

Til stades var: Haakon Blankenborg, Dag Danielsen, Kjell Engebretsen, Kirsti Kolle Grøndahl, Fridtjof Frank Gundersen, Marit Nybakk, Elsa Skarbøvik, Siri Frost Sterri, Tom Thoresen, Grete Knudsen, Bror Yngve Rahm, Morten Lund, Ranveig Frøiland (for Thorbjørn Jagland), Børge Brende (for Jan Petersen), Anne Lise Lunde, Ågot Valle, Grethe G. Fossum, Jon Olav Alstad, Trond Helleland, Ola T. Lånke, Liv Marit Moland, Unn Aarrestad, Jan Tore Sanner, Gunn Karin Gjøl, Bent Hegna, Øyvind Korsberg, Hallgeir H. Langeland, Torny Pedersen, Lars Rise og Øyvind Vaksdal.

Av Regjeringas medlemmer var til stades: Utanriksminister Knut Vollebæk, kulturminister Åslaug Marie Haga og olje- og energiminister Marit Arnstad.

Følgjande embetsmenn vart gitt tilgjenge til møtet: Ekspedisjonssjef Tore Sandvold, Olje- og energidepartementet, ekspedisjonssjef Hans Wilhelm Longva, Utanriksdepartementet, ekspedisjonssjef Mette Kongshem, Utanriksdepartementet, avdelingsdirektør Erik Johnsen, Olje- og energidepartementet, avdelingsdirektør Roy Kristiansen, Kulturdepartementet, byråsjef Else Underdal, Utanriksdepartementet, rådgiver Lill-Ann Bjaarstad, Kulturdepartementet.

Vidare var til stades komiteens faste sekretær, Rune Resaland.

D a g s o r d e n :

1. Orientering om utviklingen i EØS-avtalens regler om audiovisuelle tjenester v/Kulturministeren.
2. Orientering om gassmarkedsdirektivet v/Olje- og energiministeren. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet av 8. desember d.å.
3. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 17. desember 1999. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 2. desember d.å., med oversikt over de relevante rettsaker, samt Utenriksdepartementets fax datert 7. desember med omtale av beslutning om forlengelse av overgangsperioden for fri bevegelighet for personer med hensyn til. Liechtenstein.
4. Eventuelt.

Leiaren: Er det nokon som varslar saker under Eventuelt.

Siri Frost Sterri (H): Hvis det er mulig, ville jeg gjerne fått en redegjørelse fra utenriksministeren under Eventuelt om hvorfor implementeringen av rettsaker åpenbart går så mye senere nå fra norsk side.

Grete Knudsen (A): Jeg har spørsmål om protokoll 3 og protokoll 9.

Leiaren: Etter ønske frå statsrådene vil vi ta sak nr. 2, gassmarknadsdirektivet først, og deretter kulturministerens orientering. Dei to fagkomiteane er innkalla for dei to punkta, men vi gjer det så greitt at alle kan vere med på begge sakene.

S a k n r . 2

Orientering om gassmarkedsdirektivet v/Olje og energiministeren

Leiaren: Eg gir ordet til olje- og energiministeren.

Statsråd Marit Arnstad: Stortingets EØS-utvalg ble sist orientert om status for Regjeringens arbeid med gassmarkedsdirektivet 12. oktober i år. Utenriksministeren opplyste på det tidspunkt at siktemålet er å innlemme direktivet i EØS-avtalen forutsatt at en får klargjort at direktivet gir Norge mulighet for å videreføre en fullgod ressursforvaltning på gassiden.

Det er særlig rekkevidden av bestemmelsene om oppstrøms gassrørledninger som trenger en klargjøring. Og når det gjelder det samlede ressursforvaltningssystemet som vi henviser til, omfatter det ordninger med forhandling av feltuavhengige salgssavtaler og myndighetenes tildeling av gassalgskontrakter til enkelte felt. Disse ordningene til sammen gir en effektiv forvaltning av olje- og gassressursene på norsk kontinentalsokkel.

Som Stortingets EØS-utvalg er orientert om, har vi fra norsk side hatt møter med EU-kommisjonen og sentrale medlemsland om disse spørsmålene. Vi er fortsatt inne i aktiv dialog med EU om de norske hensynene ved innlemmelse av direktivet. Signalene fra EU-kommisjonen og medlemslandene er ikke entydige, men vi må erkjenne at vi står overfor ganske store utfordringer når det gjelder å vinne forståelse for det norske synet.

På denne bakgrunn vil Regjeringen i løpet av kort tid foreta en samlet gjennomgang av vår strategi for innlemmelse av direktivet.

Dette er ment som en foreløpig status omkring arbeidet. Jeg vil komme tilbake og orientere Stortingets EØS-utvalg om resultatet av Regjeringens vurdering og av arbeidet så snart det er ferdigstilt.

Leiaren: Nokon som ber om ordet til dette?

Jan Tore Sanner (H): Da Regjeringen orienterte EØS-utvalget om denne saken i vinter, det var vel i januar eller februar, ble det understreket at Regjeringen ikke utelukket bruk av veto mot gassdirektivet. Dette advarte Høyre sterkt imot. Den gang var vi alene

om det standpunktet. De andre partiene aksepterte at man fortsatt vurderte bruk av veto. Men den gang ble det understreket fra flere av Stortingets partier at man forventet at Regjeringen raskt avklarte om det fortsatt var aktuelt å bruke veto.

Jeg ser i Bergens Tidende 3. desember at statssekretæren ikke utelukker bruk av veto, og jeg oppfatter også statsråden dit hen at man fortsatt holder muligheten åpen. Mitt spørsmål er om det fortsatt er aktuelt fra norsk side å bruke veto mot gassdirektivet, eller om man nå har utelukket det alternativet. Det vil i så fall være en litt pussig situasjon, i og med at Norge sitter i implementeringsgruppen av gassdirektivet, og har gode muligheter til å være med på en diskusjon om hvordan direktivet skal implementeres og tolkes.

Gunn Karin Gjøl (A): Jeg vil gi uttrykk for at vi setter pris på at statsråden gir oss en oppdatering av hvordan prosessen går framover.

Arbeiderpartiet har tidligere støttet Regjeringas utsettelse for å få tid til den nødvendige klargjøring av hvordan bestemmelsene i gassdirektivet er å oppfatte. Men vi har også tidligere ment - og jeg vil gjerne understreke det nå - at en har ikke ubegrenset med tid til disposisjon av hensyn til aktørene i Nordsjøen, som har behov for å få klargjort hvilke rammevilkår de får i tida framover.

Det som er mitt spørsmål, er om statsråden kan si litt mer presist når hun har muligheter til endelig å få avklart denne saka.

Hallgeir H. Langeland (SV): Det er for så vidt det same som Gunn Karin Gjøl spør om. Me synest at det er viktig å bruka god tid på dette og gjera ein grundig jobb. Nå verkar det som om Regjeringa gjer det. Men ein bør vel signalisera noko i forhold til tidsperspektivet.

Bror Yngve Rahm (KrF): Jeg vil bare på vegne av Kristelig Folkeparti få si at jeg støtter den framdrift som Regjeringen har, og vil understreke behovet for å bruke tid, fordi dette er en særdeles viktig sak. Jeg syns kanskje Stortinget må gi Regjeringen den tid som den trenger.

Ellers er vi veldig glad for at Regjeringen holder utvalget oppdatert så regelmessig som den gjør.

Vi støtter altså Regjeringens strategi.

Statsråd Marit Arnstad: La meg først få lov å si til Sanner at det vi sa på møtet i fjor vår, var at vi ikke utelukket et veto, men at Regjeringens holdning er at direktivet bør innlemmes dersom vi får mulighet til å videreføre en fullverdig ressursforvaltning på sokkelen når det gjelder gass. Den samlede ressursforvaltningen består av de elementene som inngår i gassdirektivet, bl.a. forholdet til oppstrøms rørledninger, men det består også av de to andre elementene som jeg nevnte i min orientering, nemlig spørsmålet om forhandling av salgssavtaler og myndighetenes tildeling av gassalgskontrakter, med andre ord: GFU. Det er denne samlede ressursforvaltningen vi også har i mente når vi nå ser på om og hvordan det er mulig for Norge å kunne innlemme direktivet.

Jeg er enig med Gunn Karin Gjøl i at tidsaspektet har en viss betydning. EU skal implementere dette direktivet fra 1. august neste år.

Jeg tror at myndighetene og selskapene i stor grad har en felles interesse i denne saken, og jeg føler at dialogen mellom myndigheter og selskap omkring gassforvaltningsspørsmål er rimelig god. Men jeg tror det vil være et behov for Regjeringen for å komme tilbake til EØS-utvalget ganske tidlig neste år for å drøfte videre den strategien som bør legges opp omkring saken.

Sider ved gassforvaltningssystemet som ikke angår gassdirektivet, kan komme til å bli berørt i oljemeldingen, og det kan der være behov for å se visse sammenhenger.

Jan Tore Sanner (H): Jeg tolker statsråden dit hen at man tar sikte på å innlemme gassdirektivet, men at man fortsatt holder muligheten åpen for å kunne nedlegge veto. Til det vil jeg gjerne understreke at det vil vi advare sterkt imot. Vi mener at man fra norsk side allerede nå burde kunne klargjøre at veto ikke er aktuelt.

Det er vel ingen hemmelighet at det vakte en viss oppsikt i EU-systemet i vår da det ble kjent at man fra norsk side fortsatt opprettholdt muligheten for å nedlegge veto mot gassdirektivet. Vi tror ikke at det er i vår interesse, ei heller som produsentland, at vi skal holde denne muligheten åpen. Vi mener at det er viktig at man nå setter alle krefter inn på å få til en så tjenlig løsning som mulig innenfor den rammen som implementeringsgruppen setter.

Fridtjof Frank Gundersen (Frp): Det er helt klart at etter traktaten har vi jo anledning til å si nei. Jeg kan ikke skjønne at det skal være noen grunn til på forhånd å utelukke at man sier nei. Det kan jeg ikke begripe.

Leiaren: Det var siste ord i denne omgang, då fleire ikkje har bede om ordet.

S a k n r . 1

Orientering om utviklingen i EØS-avtalens regler om audiovisuelle tjenester v/Kulturministeren.

Leiaren: Eg gir ordet til kulturministeren.

Statsråd Åslaug Marie Haga: La meg først få takke for anledningen til å orientere om utviklingen på Kulturdepartementets område i EØS-sammenheng. Det omfatter både audiovisuelle spørsmål, generelle kulturspørsmål og opphavsrett.

Jeg finner det hensiktsmessig å dele denne orienteringen inn i tre deler. Jeg vil først ta for meg aktuelle rettsakter som har tilknytning til det indre marked, og som er under arbeid eller behandling med sikte på gjennomføring i norsk lov. Deretter kommer jeg inn på et forhold som gjelder de generelle bestemmelsene om statsstøtte og konkurranse i EØS-avtalen, hvor ESA har tatt opp spørsmålet om det norske regelverket for spillefilmproduksjon er i samsvar med det som hevdes å være innarbeidet praksis i EU. Avslutningsvis vil jeg benytte anledningen til å orientere om enkelte programmer vi har vedtatt å delta i under EØS-avtalens såkalte tilgrensende områder innen medie- og kultursektoren.

Da tar jeg de aktuelle rettsaktene først, og først fjernsynsdirektivet. EUs fjernsynsdirektiv er nå endret. En odelstingsproposisjon for å innlemme det reviderte direktivet i norsk rett ble fremmet 8. oktober i år, og proposisjonen vil bli behandlet i Odelstinget neste uke, 16. desember.

Det mest omtalte elementet i det nye direktivet er tiltakene for å sikre at allmennkringkasterne får tilbud om senderrettigheter til viktige arrangementer. I første rekke vil dette gjelde store sportsarrangementer som OL og VM. Bakgrunnen for dette er en langvarig tendens til at fjernsynsrettighetene til slike arrangementer kjøpes opp av kapitalsterke grupperinger. Disse spekulerer så i videresalg til fjernsynsselskapene, ofte betalingskanaler som bare dekker en liten del av befolkningen. Det direktivet gjør, er å etablere et system hvor det enkelte land får anledning til å sette opp lister over viktige arrangementer. Dette er arrangementer hvor fjernsynsrettighetene skal tilbys fjernsynsselskaper som formidler sendingene gratis, og som dekker en vesentlig del av befolkningen i landet. I Norge er dette i praksis NRK og TV 2. Poenget med dette systemet er at lister over slike arrangementer gjensidig skal godkjennes av alle land i EØS-området. Dette betyr at dersom et fjernsynsselskap innen EØS-området sitter på rettighetene til et arrangement som står på en norsk liste, vil dette fjernsynsselskapet være forpliktet til å tilby disse rettighetene enten til NRK eller TV 2. Listene skal godkjennes av EU-kommisjonen, og for vårt vedkommende av ESA.

Etter forslaget i proposisjonen skal det fastsettes i forskrift hvilke arrangementer som skal omfattes av en norsk liste. Vi har nevnt en rekke viktige arrangementer som bør stå på en norsk liste, som bl.a. OL, VM og EM i fotball og håndball for kvinner og menn. Forskriftene vil bli sendt på høring til de berørte parter kort tid etter at Stortinget har behandlet saken. Jeg skal ikke utelukke at det blir en del interesse omkring den listen.

For ordens skyld nevner jeg også at det er anledning til å sette andre arrangementer enn rene sportsarrangementer på en slik liste - f.eks. større kulturelle begivenheter. Det kan vi gjøre ad hoc.

Det reviderte direktivet inneholder også enkelte andre endringer, bl.a. om beskyttelse av barn mot skadelige innslag i fjernsyn.

La meg avslutningsvis under dette punktet nevne at det er etablert en egen fast komite som drøfter aktuelle spørsmål av betydning for direktivet. Norge deltar i denne komiteen. Dette vil ikke minst være av betydning når direktivet om få år igjen skal revideres.

I en situasjon hvor digitale signaler kan distribueres i ulike nett, og tele- og kringkastingstjenester såkalt aktivt «konvergerer», vil jeg legge stor vekt på å følge arbeidet med kringkastings- og annen lovgivning i EU som har betydning for mediesektoren, meget tett.

Så til et annet av direktivene, om alkoholreklame i fjernsyn. Der har vi fått et unntak fra selve EØS-avtalen som gjelder EFTA-landenes

adgang til å kreve at reklame for alkohol i fjernsyn blir fjernet eller sladdet.

Fjernsynsdirektivet inneholder standarder for bl.a. reklame og sponning. Et av hovedprinsippene i fjernsynsdirektivet er at landene ikke kan nekte videresending av fjernsynskanaler som følger direktivets bestemmelser, heller ikke om det inneholder reklameinnslag for alkohol. Dette er nemlig tillatt etter fjernsynsdirektivet. Her har imidlertid EFTA/EØS-landene forhandlet fram et unntak som gir rett til å kreve at slik reklame fjernes, f.eks. ved å pålegge kabelselskapene å sladde den type reklame. Dette unntaket skulle vært vurdert i 1995, men først i år ble det oppnådd enighet med Kommisjonen om et nytt unntak.

Det nye unntaket gir Norge muligheten for å kreve at reklameinnslag for alkohol fjernes i kanaler som er særskilt rettet mot Norge, som f.eks. TV 3. Dette er i samsvar med gjeldende norske regler i alkohollovgivningen.

Det at Kommisjonen nå faktisk har akseptert at reklameinnslag i kanaler som er direkte rettet mot et annet land fjernes, er meget positivt. Kommisjonen har til nå nektet å akseptere et prinsipp som innebærer at noen fjernsynskanal i Europa kan anses som direkte rettet mot et bestemt land. Det er klart at den måten denne saken til slutt har blitt behandlet på, gir interessante perspektiver i det videre arbeidet med fjernsynsregulering i EØS-området, bl.a. når det gjelder reklame rettet mot barn.

Unntaket er nå til behandling i Rådet, og beslutningen om å innlemme det nye unntaket i EØS-avtalen kan bli fattet på EØS-komiteens møte i januar.

Så til en rådsresolusjon om allmennkringkasting. I Norge er det som kjent bred politisk enighet om betydningen av allmennkringkasting. I deler av Europa har allmennkringkastingen vært under press, bl.a. fra kommersielle kringkastere. Derfor er det gledelig at det er fattet en rådsresolusjon som understreker betydningen av allmennkringkastingen.

Resolusjonen er viktig, ikke minst politisk. For det første understreker den at EU legger vekt på allmennkringkastingen i hele EU-området. Det er først og fremst i Storbritannia og i de nordiske land at prinsippene om allmennkringkasting tradisjonelt har vært holdt i hevd. For det andre er denne resolusjonen viktig i lys av at Generaldirektoratet for konkurranse har hevdet det syn at lisensfinansierte allmennkringkastere bare skal kunne benytte lisensmidler til å finansiere programmer som markedet ikke kan klare å finansiere. Dette ble hevdet på grunnlag av behandlingen av en rekke klager fra kommersielle kringkastere. Dersom dette synet skulle få gjennomslagskraft i EU, ville allmennkringkasterne reelt få sine viktige posisjoner svekket.

Rådsresolusjonen er med andre ord av stor betydning, fordi den klargjør at allmennkringkasting må omfatte hele spekteret av programtyper.

Jeg legger stor vekt på at resolusjonen nå er en del av EØS-avtalen. Resolusjonen fastslår medlemsstatenes myndighet til å definere og utvikle allmennkringkastingen på nasjonalt plan, og den må generelt kunne sies å være i overensstemmelse med de synspunkter norske myndigheter har.

Så til et nytt direktiv om såkalte kodede tjenester. Dette er et Europaparlaments- og rådsdirektiv av 20. november 1998 som har som mål å innføre et ensartet beskyttelsesnivå for tjenester som er basert på betinget adgang, f.eks. betalings-TV-tjenester samt teleformidlede bestillingstjenester og Internett-tjenester. Bransjene som tilbyr slike betingete tjenester, taper hvert år store inntekter som følge av billige piratutgaver, f.eks. piratdekodere og falske smartkort til TV-sendinger.

Norge har allerede i straffeloven bestemmelser som dekker de fleste forhold som reguleres i direktivet. Endringer i straffeloven, slik at denne dekker alle forhold berørt av direktivet, er under vurdering.

Direktivet skal gjennomføres innen utgangen av mai 2000. Saken vil bli fulgt opp av Justisdepartementet i samråd med Kulturdepartementet, og kommer trolig opp på et av de første møtene i EØS-komiteen.

Så til opphavsrett. På opphavsrettsområdet er samtlige vedtatte EU-direktiver gjort til en del av EØS-avtalen. Vi har gjennomført alle direktiver i norsk rett, med unntak av artikkel 8.2 i det såkalte utleie- og utlånsdirektivet. Denne bestemmelsen foreslås gjennomført i Ot.prp. nr. 15 for 1999-2000, som nå er til behandling i Stortinget. Forslaget tar også sikte på å kunne bevare det kulturpolitiske begrunnede Fond for utøvende kunstnere.

EU-kommisjonen la fram et forslag til direktiv om opphavsrett i informasjonssamfunnet i november 1997. Europaparlamentet har vært gjennom første gangs behandling av forslaget, og Kommisjonen la fram et endret forslag i mai i år. Dette er nå til behandling i Rådets arbeidsgruppe for opphavsrett. Dersom forslaget vedtas slik det nå lyder og gjøres til en del av EØS-avtalen, vil dette innebære flere endringer i norsk åndsverklov. Blant annet vil dette gjelde visse særlige spørsmål knyttet til bruk av åndsverk over Internett. Fra norsk side har visse deler av forslaget uønskede konsekvenser. Etter vårt syn tas det for lite hensyn til brukerbehovene, bl.a. i bibliotek og i undervisning. Via samarbeidet i Norden og EFTA har vi fremmet våre synspunkter overfor EU og vil fortsette å gjøre det.

Så over til filmstøtten. Der vil det være kjent at EFTAs overvåkingsorgan ESA i oktober i år tok opp forhold omkring statlig støtte til norsk filmproduksjon. ESA viser til Europakommisjonens godkjenning av offentlige støtteordninger for film og gjengir et antall kriterier som etter disse vedtakene må være oppfylt for at støtten skal kunne godkjennes. ESA mener at følgende kriterier må legges til grunn ved tildeling av støtte til spillefilmproduksjon:

- Man må forsikre seg om at det reelt er et kulturelt innhold i en film som får statsstøtte.
- Den samlede statsstøtte må ikke overstige 50 pst. av produksjonsbudsjettet.
- Produsenten må ikke være forhindret fra å bruke minst 20 pst. av budsjettet i andre EØS-land.
- Støtten må følge de generelle betingelser for statsstøtte innen EØS-området.

Disse kriteriene er ikke formelt nedfelt verken i traktatene eller i EØS-relevante rettsakter. Kriteriene er derimot utledet av Europakommisjonens behandling av medlemslandenes notifikasjon av nye eller endrede støtteordninger innenfor filmområdet. Kommisjonens praksis er av relativt ny dato.

ESA har i første omgang bedt om faktaopplysninger om norske filmstøtteordninger. Kulturdepartementet har nylig besvart henvendelsen fra ESA.

ESA har derfor så langt ikke formelt tilkjennegitt noen endelig holdning i saken. Dersom ESA skulle konkludere med at Norge må endre sitt regelverk, er det først og fremst kravet om at det ikke kan gis mer enn 50 pst. offentlig støtte til spillefilm som vil være problemet. Gjennomsnittlig støtte pr. film i Norge i dag ligger på i overkant av 70 pst. av produksjonsbudsjettet.

Jeg vil gjerne presisere at når jeg mener dette er problematisk, er det fordi det private kapitalmarkedet i Norge neppe vil være i stand til å finansiere filmer av samme omfang som markedene i de større landene er i stand til.

Så over til de programmene som vi er knyttet opp til. Stortinget sluttet seg i St.prp.nr. 40 for 1996-97 til norsk deltakelse i et femårig program for å utvikle europeisk audiovisuell sektor - MEDIA II. Programmet konsentrerer seg om tre kjerneområder: å fremme *utvikling* og *distribusjon* av audiovisuelle verk og *opplæring* av yrkesutøvere i den europeiske audiovisuelle programindustrien. MEDIA II tar sikte på å utfylle nasjonale støtteordninger som gjerne er rettet mot

produksjonsfasen. Støtten gis i form av tilskudd og lån på spesielt gunstige vilkår til prosjekter knyttet til spillefilm, dokumentarfilm og animasjonsfilm i ulike medium og formater.

Programmets hovedformål er å utvikle en europeisk programindustri som er i stand til å møte de utfordringer informasjonssamfunnet reiser og sikre europeisk filmindustri konkurranseedyktighet. Det skal tas særlig hensyn til behov i land med liten produksjonskapasitet og et begrenset markedsgrunnlag, og til uavhengige produsenter og distributører og små og mellomstore bedrifter. Norge er representert med full talerett, men uten stemmerett, i forvaltningskomiteen som rådføres i spørsmål som gjelder programmets innretning. Det er dessuten opprettet et norsk kontakt- og veiledningskontor for programmet i Filmens Hus.

MEDIA II har et samlet budsjett på drøye 2,5 milliarder kr fordelt over fem år. Utgiftene til norsk deltakelse i programmet var i 1999 om lag 9,2 mill. kr. Tilbakemeldingene fra bransjen i Norge tyder på at programmet har positive virkninger.

Programmet MEDIA II utløper 31. desember 2001. Framdriften i arbeidet med å etablere det formelle grunnlaget for etterfølgeren, MEDIA Pluss, er noe forsinket. Det tyder i øyeblikket ikke på at det er planer om nye enkelttiltak innenfor rammene av programmet, men kommisjonen legger opp til at budsjetttrammene for programmet utvides noe.

Vi legger til grunn at Norge bør delta i MEDIA Pluss også framover.

EUs første rammeprogram for kultur - Kultur 2000 - skulle etter planen tre i kraft fra 1. januar 2000. Det er sannsynlig at det kan fattes et vedtak før nyttår, når man innad i EU blir enige om programmets budsjett, som maksimalt blir 250 mill. euro over fem år.

EUs rammeprogram for kultur vil erstatte de tre opprinnelige kulturprogrammene - Kaleidoskop for utøvende og skapende kunst, Ariane for bøker, lesing og oversettelse og Rafael for kulturarv.

Kulturstøtten vil i det nye programmet bli fordelt på tre tiltaksområder

- spesielle, nyskapende og/eller eksperimentelle aksjoner
- integrerte tiltak organisert ved flerårige, transnasjonale kultursamarbeidsavtaler
- spesielle kulturbegivenheter med en europeisk eller en internasjonal dimensjon.

Kultur 2000 skal fungere som et integrert instrument for finansiering og programstyring av kulturelt samarbeid og skiller ikke i utgangspunktet mellom de ulike sektorer eller disipliner på kunst- og kulturområdet. Prosjekter innenfor alle tre områdene som var omfattet av de opprinnelige kulturprogrammene - utøvende og skapende kunst, bøker og lesing og kulturarv - er imidlertid aktuelle for støtte. Rammeprogrammet vil også prioritere prosjekter som går på tvers av kunstneriske genre og kulturelle sektorer, aktiviteter som involverer flere av EUs programmer, som f.eks. utdanning, ungdom, eller på områder som yrkesopplæring og sysselsetting.

En annen viktig endring i forhold til de tidligere kulturprogrammene er at støtten til hvert enkelt prosjekt vil øke betydelig, både i absolutt størrelse og i andel av prosjekters totale budsjett som EU kan bidra med.

En innlemmelse av EUs første rammeprogram i artikkel 13, under Protokoll 31 i EØS-avtalen, vil bety en økning av bidraget som skal dekke programkostnader og administrasjonsutgifter for norsk deltakelse. For 2000 er det foreslått av satt 6,2 mill. norske kroner, en sum som baserer seg på det foreløpige budsjettet for programmet i 2000. Det endelige budsjettet i EU blir som nevnt tidligst vedtatt i midten av desember.

Det siste jeg skal nevne, er EUs handlingsplan for fremme av sikrere bruk av Internett. Den handlingsplanen ble gjort til en del av EØS-avtalen 16. juli 1999. Samtykke til norsk økonomisk medvirkning i programmet ble godkjent i Stortinget 4. november i år.

Den flerårige handlingsplanen - fra 1. januar 1999 til 31. desember 2002 - dekker innhold på Internett. Den tar sikte på å etablere et rammeverk for sikrere bruk av Internett basert på selvregulering i industrien, klassifisering, filtrering og opplysning. Deltakelse i programmet får ikke nevneverdige administrative konsekvenser. Det er heller ikke nødvendig med lov- eller forskriftsendringer. Kostnadene er foreslått dekket innenfor budsjettene til de berørte departementene. Tilsettingsprosedyren for en nasjonal ekspert knyttet til handlingsplanen er satt i gang.

Til slutt vil jeg understreke at Kulturdepartementet arbeider meget aktivt i ulike internasjonale fora med audiovisuelle spørsmål, kultur og opphavsrett.

Foruten de mulighetene EØS-avtalen og EFTA-samarbeidet gir, bruker vi vårt etablerte nordiske samarbeid og Europarådet for å fremme våre syn. Det er en linje som vi vil følge også videre.

Jon Olav Alstad (A): Først vil jeg takke statsråden for orienteringen. Det er et par av sakene som ligger i Stortinget til behandling, så jeg skal ikke komme nærmere inn på dem. Men i forhold til det som går på åndsverkloven, tror jeg det er veldig viktig at vi beholder dette brukerperspektivet og sørger for at å bibliotekene våre ikke minst har muligheten til å fortsette det arbeidet som de driver med. Så jeg er fornøyd med at Regjeringen velger dette perspektivet på det arbeidet som skjer.

Det er bekymringsfullt det statsråden sier når det gjelder filmproduksjon. Hvis vi får så pass strenge regler, vil det ha kraftig innvirkning på systemet. Derimot er vi enige om at det er en felles målsetting å få inn mer privat kapital. Det betyr at vi er nødt til å utvikle denne næringen sånn at vi gjør det mulig å oppnå den målsettingen etter hvert.

Jeg forstod det sånn at når det gjelder de 50 prosentene på filmproduksjon, er det fortsatt en del rom igjen for å forhandle oss fram. Jeg tror det er veldig vesentlig for oss at vi ikke får pålegg om sånne kriterier.

Det øvrige var visst forholdsvis uproblematisk.

Fridtjof Frank Gundersen (Frp): Jeg bare lurer litt på hvordan forholdene stiller seg til Sverige og Danmark og Finland. De er vel i noenlunde tilsvarende markedssituasjon?

Statsråd Åslaug Marie Haga: Til Alstad: Han stilte for så vidt ikke noe spørsmål, men jeg vil bare benytte anledningen til å kommentere det han nevnte når det gjelder film, ESA og denne 50 pst. støtten.

Vi er veldig tidlig i prosessen. Det ESA har gjort foreløpig, er å be om en orientering om de norske ordningene - så vi får jo bare håpe. Vi får argumentere som best vi kan, og så får vi håpe at vi greier å vinne forståelse i ESA for dette. Vi får bruke de gode argumentene vi har, i forhold til at vi er et lite land, og en liten språkgruppe, ikke minst. Det er klart at hvis ikke vi skal produsere film med norsk språk, vil det ikke være så mange andre som gjør det. Men jeg tror det er bred enighet om betydningen av dette også i Stortinget.

Når det gjelder Sverige og Danmark og filmstøtte, som Gundersen var opptatt av, har de også fått de samme påleggene som vi har fått - og det er ingen tvil om at også Sverige og Danmark vil være i en vanskelig

situasjon. Nå har jo begge landene en noe større filmproduksjon og en større filmsektor enn det vi har, så jeg skulle tro at de største utslagene sannsynligvis vil være for oss. Men jeg er opptatt av at vi skal holde tett kontakt med de øvrige nordiske landene på dette. Og jeg vil holde kontakt med mine kolleger, sånn at vi kan stå sammen om dette, for vi har jo de samme utfordringene, bl.a. i forhold til språk.

Børge Brende (H): Kulturministeren sier nå at Sverige og Danmark har fått de samme «pålegg» som oss. Hva mener hun med pålegg? Det er vel en forundersøkelse som ESA har gjort her - så hvilke pålegg er det snakk om?

Statsråd Åslaug Marie Haga: Det er mulig at ordet «pålegg» ikke er helt godt, som Brende påpeker. Men man har altså fått de samme forespørslene, og vi må legge til grunn at når ESA velger å gå så klart ut med å definere det de oppfatter som standardene her, er ikke veien til krav så veldig lang.

Men det er riktig at det var noe unyansert. Vi er foreløpig inne i en prosess hvor ESA spør.

Siri Frost Sterri (H): Bare til akkurat den prosessen som man setter i gang. Hvis jeg forstår det riktig, har også EU-siden satt i gang en tilsvarende prosess overfor Sverige og Danmark. Og spørsmålet er jo da: Er det naturlig at man kjører parallelt her? Det kunne jo kanskje vært greit - hvis EU-siden for sin del har innledet de samme undersøkelser - om man da kanskje fra EFTA-siden kunne avvente det. Er det - for å legge samme behandlingsmåte til grunn - en fordel at man her driver direkte parallellkjøring?

Statsråd Åslaug Marie Haga: Vi har fått en forespørsel fra ESA, og vi plikter å svare ESA når vi får forespørslene fra det organet. Så jeg må forholde meg til det og svare når ESA forventer at vi skal svare.

Det er riktig at det går en tilsvarende prosess på EU-siden, og jeg syns det er et poeng at vi holder kontakt med de øvrige nordiske landene, sånn at vi for så vidt spiller en del av den samme argumentasjonen hver for oss inn mot ESA, og for EU-landenes del, inn mot det systemet som de har å forholde seg til.

Grethe G. Fossum (A): En skulle jo nesten tro at Europa var redd for den norske spillefilmproduksjonen skulle konkurrere ut andre hvis vi fikk 70 pst. og de andre landene i Europa bare fikk 50 pst. støtte.

Men spørsmålet mitt er: Finnes det andre land i Europa som har den samme problematikken som Norge, som det går an å alliere seg med?

Statsråd Åslaug Marie Haga: Også flere europeiske land har fått slike henvendelser fra EU-kommisjonen. Jeg har pr. nå ikke oversikt over hvilke land vi da snakker om. Jeg er som sagt klar over at våre nordiske venner har noe av samme problematikken, men det er definitivt noe av det vi bør se på; hvilke land også utover nordiske som vil slite med det samme.

Børge Brende (H): Først et spørsmål om Island og situasjonen der, de bør jo ha enda mindre forståelse på grunn av språket.

Det andre spørsmålet er: Statsråden sa at det er kommet forespørsel, men da er ikke krav langt unna. Har statsråden kommet så langt at hun har vurdert eventuelle tilbakefallsposisjoner? Tidligere hadde vi en garantiordning i forbindelse med norske spillefilmer. Hva har departementet tenkt i så måte?

Statsråd Åslaug Marie Haga: Til det siste spørsmålet først. I første omgang tar jeg som utgangspunkt at vi gjennom god argumentasjon vil vinne aksept i ESA for hvorfor det er nødvendig for oss å opprettholde et støttenivå som går ut over 50 pst. Jeg mener at vi har så gode argumenter på hånden at det bør være mulig å få aksept for det. Og jeg tar et skritt om gangen. Jeg tar ingen tap før jeg må ta dem, så nå avventer vi et svar tilbake fra ESA og så tar vi det derfra.

Når det gjelder islandsk filmproduksjon, må jeg innrømme at min kunnskap er noe begrenset. Men vi jobber tett sammen med våre nordiske venner - alle de nordiske vennene - så i de sammenhenger vi alle er samlet, vil jeg også ta dette opp med Island, men jeg skulle tro at det i første rekke er Sverige og Danmark som vi bør søke samarbeid med.

Komiteens leiar: Eg vil spørje om utgreiinga kan sendast over, slik at den kan distribuerast til interesserte, eventuelt i ei anna form, slik vi gjer med nokre av de andre utgreiingane?

Statsråd Åslaug Marie Haga: Det kan man gjerne.

Komiteens leiar: Då er vi ferdige med sak nr. 2.

S a k n r . 3

Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 17. desember 1999.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Jeg vil også gjerne si noe om de spørsmålene som ble stilt fra Siri Frost Sterri og Grete Knudsen. Jeg vil også si litt om patentdirektivet.

EØS-komiteen forventes å fatte til sammen 20 beslutninger på sitt møte 17. desember. Av disse gjelder 15 beslutninger innlemmelse av 16 rettsaker i EØS-avtalen. De øvrige beslutningene gjelder en endring på det veterinære området, videreføring av overgangsordninger innen sivil luftfart og fri bevegelighet for personer for Liechtenstein, forlengelse av gyldigheten for tre forordninger på konkurranseområdet og endring av protokoll 4 om opprinnelsesregler.

Jeg vil nevne spesielt to rettsaker omtalt i kommentert liste. Begge disse rettsaktene vil kreve lovendring, og EØS-komiteens beslutning vil dermed bli fattet med forbehold om Stortingets samtykke. Direktiv 98/81/EF om endring av direktiv 90/219/EØF om innesluttet bruk av genmodifiserte mikroorganismer krever endring av definisjonen av innesluttet bruk i genteknologiloven. Videre må genteknologiloven endres slik at forretningshemmeligheter kan unntas offentlighet. Direktiv 1999/35/EF fastsetter en ordning med obligatorisk besiktelse med henblikk på sikker drift av roroferger og hurtiggående passasjerfartøyer i internasjonale rutefart mellom havner i EU, og i nasjonal fart når skipet opererer utenfor 20 nautiske mil av kysten. Direktivet vil kreve endring i sjøloven. Direktivet bygger på havnestatprinsippet og stiller krav om at den stat i hvis territorialfarvann ulykken skjer, skal ha ansvaret for undersøkelsen og samordning med andre interesserte stater inntil det er

oppnådd enighet om hvilken stat som skal ha hovedansvaret for undersøkelsen. Norske regler om undersøkelse av sjøulykker bygger i dag på flaggstatprinsippet. For begge disse direktivene vil det bli fremmet stortingsproposisjon på nyåret.

For øvrig viser jeg til omtalen av rettsaktene i kommentert liste.

Jeg vil også benytte anledningen til å nevne EUs tre tilsetningsstoffdirektiver. Saken har vært omtalt i mediene siden helseministeren holdt sin redegjørelse på EØS-utvalgets møte i november. Som kjent mottok Norge i november svar fra kommisjonen vedrørende tilsetningsstoffdirektivene, etter at Danmark og Sverige hadde fått avslag på sine anmodninger om videreføring av nasjonale bestemmelser. Norge ble bedt om å harmonisere sitt regelverk med EUs. Det ble ikke gitt noen frist. Regjeringen er i ferd med å innhente oppdaterte faglige råd. Saken vurderes fortløpende, og som helseministeren nevnte, vil det bli fremlagt en egen proposisjon for Stortinget før en eventuell beslutning i EØS-komiteen.

I november nevnte jeg at EU-direktivet om patent på bioteknologiske oppfinnelser fortsatt var til behandling i Regjeringen, og at jeg ville komme tilbake til saken når Regjeringen har fattet sin beslutning.

Regjeringens syn er at det foreløpig ikke er aktuelt å innlemme direktivet i EØS-avtalen. Bakgrunnen for denne holdningen er følgende:

For det første: Patentedirektivets innhold. Direktivet går i hovedsak ut på at det skal være samme adgang til å få patent på oppfinnelser knyttet til biologisk materiale som på annet materiale. Som kjent tok det hele ti år fra kommisjonens opprinnelige forslag til direktivet ble vedtatt i EU i 1998. Dette illustrerer hvilke vanskelige spørsmål vi her berører, bl.a. etiske hensyn og rettslig beskyttelse av bioteknologiske oppfinnelser. Dette er hensyn som Regjeringen er sterkt opptatt av.

For det andre er det foreløpig ikke klart om patentedirektivet etter sitt innhold faller inn under EØS-avtalen. Det er ikke tvil om at direktivet berører forhold både innenfor og utenfor EØS-avtalen, men det kan hevdes at det særlig får konsekvenser av betydning utenfor EØS-avtalens saklige virkeområde. For Norges vedkommende gjelder det særlig våre forpliktelser etter internasjonale avtaler som Biodiversitetskonvensjonen.

Jeg vil for det tredje minne om at Nederland har gått til sak for EF-domstolen for å få direktivet annullert. Nederland hevder bl.a. at patentedirektivet representerer en nyskaping og ikke en harmonisering av eksisterende regelverk. Direktivet skulle etter Nederlands oppfatning ha vært behandlet etter artikkel 235 i Romtraktaten, som krever enstemmighet, og ikke etter artikkel 100A om harmonisering av

medlemslandenes lovgivning. Norge og Italia har avgitt innlegg for domstolen til støtte for Nederlands syn.

Avgjørelsen i hjemmelsspørsmålet og premissene for denne, vil kunne få betydning for vurderingen av hvorvidt vi etter EØS-avtalen er forpliktet til å innlemme direktivet i avtalen.

La meg avslutningsvis få presisere at spørsmålet om innlemmelse så langt ikke har vært reist av EU. Dette kan skje både før og etter EF-domstolen har behandlet Nederlands søksmål. Men under enhver omstendighet vil det ikke være nødvendig for norske myndigheter å ta endelig stilling til direktivet før saken eventuelt blir fremlagt for EØS-komiteen av EU.

Regjeringen følger EUs behandling av patentdirektivet nøye. En viktig oppgave for oss har vært å søke å påvirke EU som sådan til å forstå og ta hensyn til våre standpunkter, bl.a. gjennom det innlegg vi har avgitt for EF-domstolen. Dette vil vi naturlig nok legge vekt på i tiden fremover.

Så til Siri Frost Sterris spørsmål om innlemmelse av direktiver. Det dreier seg om den såkalte ESAs resultattavle, som ble offentliggjort 2. desember nå i år. EFTA/EØS-landene er integrert i langt større grad enn tidligere. Dette ser vi som positivt i lys av ønsket om å synliggjøre EFTA/EØS-landene.

Imidlertid kommer Norge statistisk sett dårlig ut, som vi har sett, sammenlignet med tidligere resultattavler. Utestående rettsaker for Norge utgjør nå 4,7 pst., og Norge har dermed falt fra 10. plass i juni til 14. plass blant alle EØS-landene.

Hovedårsaken til dette er rettsaker knyttet til veterinæravtalen, som ble vedtatt av EØS-komiteen 17. juli 1998. En rekke rettsaker som i den sammenheng har trådt i kraft, skal nå gjennomføres i Norge. I tillegg er det utestående en del helt ukontroversielle rettsaker på områdene legemidler, helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen, samt transport.

Sakene ble drøftet under et møte med ESA 19. og 20. oktober i år, og de vil bli fulgt aktivt opp overfor fagdepartementene, slik at vi neste gang kan komme langt bedre ut.

Dette har vi tatt initiativ til. Vi hadde også et problem med oversettelseskapasiteten. Min forståelse er at det har vi ikke lenger, vi har tilsatt ekstra oversettere i Utenriksdepartementet, men jeg har bedt om en gjennomgang av oversetterkapasiteten. Jeg tror det viktigste ligger i fagdepartementene og gjennomføringen der, og det følger vi opp.

Grete Knudsen spurte om protokoll 3. Forhandlingene om finalisering av EØS-avtalens protokoll 3 om bearbeidede landbruksprodukter ble som kjent gjenopptatt i januar i år, og i juli ble det enighet mellom kommisjonen og EFTA/EØS-landene om en skisse til løsning.

Løsningen innebærer enighet om avtaletekster og vareomfang. Vareomfanget omfatter i hovedsak gjeldende protokoll 2 til de bilaterale frihandelsavtalene, de varer som ble fremforhandlet i protokoll 3 under EØS-forhandlingene og en del produkter som EU har foreslått og som er uproblematisk for EFTA/EØS-landene. Norge og EU vil foreta et generelt kutt i tollsatsene for alle råvarer med 3 pst., mens Island vil kutte med 2 pst. Tollsatsene reduseres med utgangspunkt i WTO-satsene for år 2000.

For Norges del er avtalen basert på løsningen som Norge og EU ble enige om ved forhandlingene i 1996 vedrørende protokoll 2 til den bilaterale frihandelsavtalen. Norge kan opprettholde toll på margarin og margarinblandinger.

Intern klarering på EU-siden gjenstår før beslutning kan fattes i EØS-komiteen. Ett land, nemlig Sverige, er ikke innstilt på å godta løsningen. Jeg drøftet dette senest med handelsminister Leif Pagrotsky nå i Seattle.

Siktemålet har vært at beslutningen skulle tre i kraft 1. januar 2000. Den interne prosessen på EU-siden har ført til at dette vil bli forsinket. Tollregimet som avtalen innebærer, og som det var enighet om på møtet med kommisjonen i juli, er forelagt Stortinget i St.prp. nr. 1 for 1999-2000.

Til slutt protokoll 9. Handelen med fisk og andre produkter fra havet inngår som kjent ikke i EØS-avtalens generelle bestemmelser, men reguleres i protokoll 9. Protokollen omfatter vilkårene for markedsadgang og berører spørsmål vedrørende landing og transitt, markedsordninger, statsstøtte og bruk av antidumpingtiltak.

Protokoll 9 er ikke finalisert og bl.a. spørsmålene vedrørende konkurranseregler og antidumping er ikke avklart.

Spørsmålet om finalisering av protokoll 9 ble tatt opp i EØS-rådsmøtet 18. mai i år. Det var der enighet om å gjennomføre tekniske drøftelser for å evaluere situasjonen vedrørende protokoll 9. I tråd med dette ble det avholdt et ekspertmøte mellom Norge, Island og kommisjonen 23. juni i år. Det var der enighet om at EFTA-siden skulle fremlegge en rapport om utestående spørsmål knyttet til protokoll 9. EFTA-landene har utarbeidet nevnte rapport, og den har blitt overlevert kommisjonen. På EØS-toppmøtet i Istanbul i november ble den

overlevert av fra statsminister Bondeviks side. Kommisjonen har sagt at de vil gjennomgå rapporten, men de har ikke villet forplikte seg utover dette.

Siri Frost Sterri (H): Jeg takker for disse redegjørelsene.

Når jeg var opptatt av å få høre begrunnelsen for at Norge har falt noe ned i forhold til implementeringstempo, er det nettopp fordi ESA for sin del ikke kunne finne noen begrunnelser utover det faktum at Norge har rykket ned, men jeg synes det var fint å få den redegjørelsen som tyder på at dette kan være forbigående.

Når det gjelder det utenriksministeren nå nevnte knyttet til patentdirektivet, er jeg litt forundret. Det ble opplyst i forrige møte at vi i dette møte skulle få høre mer konkret om patentdirektivet fra Regjeringens side, ikke minst basert på spørsmål fra forrige gang med uttalelser fra om ikke direkte oppnevnte medlemmer av Regjeringen så, i hvert fall fra en del av de tilliggende «herligheter» som en vanligvis kaller dem, som har uttalt seg i media.

Det jeg kanskje synes var spesielt oppsiktsvekkende her, er at det først nå fra utenriksministerens side settes spørsmålstegn ved om patentdirektivet faller inn under EØS-avtalen. På hvilken måte og når vil man få avklart dette? Jeg synes det må være svært viktig å få avklart det punktet, ikke minst ut fra det siste elementet som utenriksministeren selv nevnte, at Regjeringen ikke trenger ta stilling til patentdirektivet før det fremlegges fra EU-siden for EØS-komiteen. Her virker det som om heller ikke Regjeringen selv har fått klarhet i hva som kommer til å skje. Om ikke utenriksministeren kan svare tilfredsstillende nå, vil jeg be om at man i hvert fall får en klarere gjennomgang av hele dette spørsmålet i neste møte. Ikke minst fordi en side av saken er - gitt at man ikke trenger i hvert fall å ta konkret stilling til det ennå, som jeg oppfatter at Regjeringen for sin del kanskje foretrekker - en vurdering fra Regjeringens side av hva det vil bety for Norge i så fall at man skyver direktivet ut i tid, og hvilke implikasjoner det har for Norges del, uavhengig av om innholdet som sådant er akseptabelt eller ikke.

Fridtjof Frank Gundersen (Frp): Jeg går ut fra at disse spørsmålene om artikkel 235, om dette patentdirektivet omfattes av EØS-avtalen, er vel disse anførselene som Nederland har kommet med for domstolen, og det vil vel ikke bli avklart før domstolen kommer med sin avgjørelse, så utenriksministeren vil bli spart for det arbeidet, går jeg ut fra. Jeg syntes utenriksministeren nevnte at man var i tvil om Norge var

forpliktet til å innlemme direktivet i EØS-avtalen. Men det er vi vel ikke under noen omstendighet forpliktet til, så ordet «forpliktet» var kanskje litt for sterkt i den forbindelse. Men så vidt jeg har forstått, vil altså ikke Nederland innlemme dette direktivet før domstolens avgjørelse.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Leder, er det mulig bare å oppklare et slikt spørsmål nå? Får jeg lov til å bruke ekspedisjonssjef Longva til å oppklare det spørsmålet?

Leiaren: Det er greitt.

Ekspedisjonssjef Hans Wilhelm Longva: Nederland vil i likhet med alle andre EU-medlemsland være forpliktet til å innlemme det pr. 30. juni 2000. Hvis dom ikke er falt i mellomtiden, hvilket er lite sannsynlig, vil EU ha den forpliktelsen inntil dom er avsagt. Det er et annullasjonssøksmål, slik at hvis det blir annullert, vil direktivet ikke lenger gjelde for noen.

Komiteens leiar: Det var ein veldig nyttig runde.

Grete Knudsen (A): Litt i forlengelsen av det Siri Frost Sterri og Fridtjof Frank Gundersen tar opp: Hvordan er det da med fristene? Hvilke frister er det vi må forholde oss til når det gjelder både patentdirektivet og de ulike matsminkedirektivene? Så vidt jeg forstod gassdirektivet, anførte olje- og energiministeren at det ville komme like over nyttår, men vi har kanskje et problem hvis man nå fortsatt lar ulike direktiver hope seg opp, når vi er så avhengig av hva som skal skje med utvidelsen av EU, og der må vi tross alt komme i en fornuftig forhandlingssituasjon vis-à-vis EU.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Hvis jeg får begynne med Grete Knudsens konkrete spørsmål om frister: Det er ingen frister på matsminkedirektivene. Når det gjelder patentdirektivet, er fristen seks måneder etter at det er kommet til EØS-komiteen, men - for å knytte an til det Siri Frost Sterri begynte spørsmålet med - det er altså ikke kommet

til EØS-komiteen. Jeg er for så vidt ikke uenig med Siri Frost Sterri i at man kan stille spørsmålstegn ved hvorfor man har hatt en så stor aktivitet på dette området tidligere. Jeg er enig i at det er et godt spørsmål - jeg er ikke sikker på at jeg har et svar. Men det vi er opptatt av, som jeg prøvde å si, er nå å følge opp de initiativene vi har tatt både i forbindelse med vår støtte til Nederland og bilateralt i hovedsteder. I og med at vi foreløpig ikke har noen frist - og det er ikke kommet til EØS-komiteen, slik at det ligger ikke noen henvendelse om å ta dette inn - er vi opptatt av i denne prosessen å få forståelse også i EU for vårt syn, fordi vi mener at dette er et syn som er av betydning ikke bare for Norge, men også for andre land. I lys av både Nederlands holdning og Italias holdning og for så vidt uenighet ellers også i de andre medlemslandene mener vi at her er det antakeligvis grunnlag for å få enda større gehør for vårt syn enn vi til nå har fått.

Så til det som vel ble avklart av ekspedisjonssjef Longva, altså spørsmålet om når vi vil få en avklaring av om det faller innenfor EØS-avtalen eller ikke. Først: Når det er falt dom i Nederlands sak, vil det i hvert fall gi holdepunkter for hvordan vi skal forholde oss til det. Men kommer dette til EØS-komiteen før det er falt dom i Nederlands sak, må vi muligens sette i gang en prosess før vi har fått disse holdepunktene, og må da argumentere selvstendig. Hvis dette ikke kommer til EØS-komiteen før det har falt dom i Nederlands sak, er det jo mulig vi slipper det. Dette blir for så vidt gjetninger og synsing, men vi har spekulert litt på grunnen til at det ikke har kommet til EØS-komiteen. Det kan jo skyldes at denne saken pågår, at man derfor vil vente med den før man pålegger EØS-landene å ta dette inn. Det vet vi imidlertid ikke ennå, men det er noe vi har vurdert.

Når det gjelder spørsmålet om implikasjoner eller ikke ved å ta stilling, er det vel to ting her som vi er opptatt av nå i denne prosessen, også fordi man her har ulike direktiver som er vanskelige for oss. Vi ser generelt på hva det eventuelt vil bety hvis vi kommer i en situasjon hvor vi mener at det er riktig å nedlegge veto for et eller annet av disse direktivene. Det arbeider vi med, altså hvilke konsekvenser det får for Norge, men også hvilke konsekvenser det får for Island og Liechtenstein, som vi jo har et forhold til. Vi må tenke på dem i denne sammenheng også. Vi har drøftelser med dem, og vi har interne vurderinger av de juridiske konsekvensene av dette spørsmålet.

Når det gjelder å skyve prosessen foran seg, synes jeg for så vidt ikke vi gjør det, fordi vi nå både har stor aktivitet på den hjemlige front for å få klarlagt disse ulike spørsmålene og også er aktive i hovedsteder for å få våre syn gjort gjeldende, slik at dette er en sak som vi har vært meget aktive på i det siste, og selvsagt vil fortsette å være aktive på.

Grunnen til at jeg kom med denne muligens noe formalistiske og prosedyremessige redegjørelsen i dag, var nettopp det Siri Frost Sterri

minnet meg om, at vi hadde lovet å komme tilbake, men vi er altså ikke nå kommet lenger enn det jeg her redegjør for. Så kan man for så vidt si at det er noe oppsiktsvekkende i lys av det som har vært sagt tidligere, og det erkjenner jeg.

Leiaren: Men formalisme kan vere nyttig når det passar.

Siri Frost Sterri (H): Hvis jeg da forstår utenriksministeren rett, betyr dette at Regjeringen har ingen tempoplan for behandling av patentdirektivet, og en slik tempoplan vil man heller ikke kunne fremlegge for behandlingsmåte før saken eventuelt bringes inn for EØS-komiteen, og det vil være det som utløser en handling fra norsk side.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Ja.

Leiaren: Men det var ei svært nyttig avklaring i forhold til patentdirektivet, og i den grad eg skal trekkje nokon konklusjon på mine vegner må det vere at vi får ei fortløpande oppdatering i forhold til signala og vurderingane i Regjeringa - Utanriksdepartementet - på denne saka. Dersom saka skulle dukke opp i EØS-komiteen, vil også saka plutselig bli stilt i eit anna lys, med den nesten uavgrensa horisonten som vi har i forhold til domstolens behandling. Vi høyrer gongongen i det fjerne.

Da var det ikkje fleire saker under Eventuelt.

Møtet slutt kl. 16.25.